

være Tale, ere, som allerede fremhævet af den ærede Rigsdagsmand ved Siden af mig (C. M. Bespersen), de, som angaae Landeveies Omlægning, og det vil jo kun være en reen Binding for Kjøbstæderne, at de faae en Meddeelsagtighed ved disse Beslutninger. Hvad dernæst angaaer den Deel af Loven, som giver Kjøbstæderne en større Selvstændighed for deres egne Anliggendes Vedkommende, da vilde den naturligviis ogsaa være en Binding, naar det kunde siges, at Loven indeholdt saa faste Bestemmelser i saa Henseende, at en saadan Selvstændighed maatte antages at ville komme frem i lige Grad overalt, men dette Punkt troer jeg i Virkeligheden er det svageste i Loven; jeg troer, at den Selvbestemmelsesret, som efter §§ 23 og 24 skal gives Kjøbstæderne med Hensyn til adskillige Udgifter, ingenlunde fremtræder saa bestemt, som den burde, for at Kjøbstædernes Dnsfer kunne blive opfyldte. Der er nemlig kun Tale om, at denne Selvbestemmelsesret, eller rettere Grændserne for den, skal ordnes ved en Vedtægt, som bliver at affatte efter Forslag fra Ministeriet. Nu synes det mig at være aldeles klart, at en saadan Vedtægt meget let kan blive i høi Grad neensartet for de forskjellige Amtsradskredsse; det synes mig at være temmelig afgjort, at Vedtægterne i enkelte Kredse vilde gaae en heel Deel videre med Hensyn til de Rettigheder, som umiddelbart tilstaaes Kjøbstæderne, end i andre Kredse, hvor Friheden let kan blive meget knap tilmaalt. At dette er et af de Punkter, som Kjøbstæderne lægge overmaade megen Vægt paa og i Grunden ansee for en af de største Bindinger ved Loven, det troer jeg med Bestemthed at kunne forsiikre, og jeg troer ogsaa, at det ganske naturligt af Forsamlingen vil betragtes saaledes, naar man tager i Betragtning, at Kjøbstædernes Selvstændighed til paa egen Haand at kunne beslutte Udgifter er saa liden, at den f. Ex. for den Commune, hvor jeg hører hjemme, ikke er større, end at der uden høiere Sanction kun kan beslattes Udgifter indtil en Størrelse af 100 Rd. ad Gangen. Her troer jeg altsaa, at Kjøbstæderne kunne komme til at gjøre et overmaade stort Fremskridt, og det er een af de Ting, for hvis Skylb de i det Hele vilde være gunstig stemte mod Loven; men naar det er Tilfældet, saa

menter jeg ogsaa, at der i Loven bør gives Garantier for, at den Vedtægt, som bliver at affatte, idetmindste tilstaaer Kjøbstæderne et vist Minimum af Ret, med andre Ord, at Loven selv skal fastsætte et Minimum af Bevillingsmyndighed for Kjøbstæderne, som Vedtægten idetmindste skal tilstaae dem. Det vilde være en stor Binding, og jeg troer, man da passende kunde sætte, at Vedtægten skal idetmindste tilstaae Kjøbstæderne Ret til, som extraordinaire Udgifter paa egen Haand, uden Amtsrads Samtykke, at kunne afholde en vis Deel, f. Ex. 20 pCt., af det Beløb, som i Løbet af et Aar lignes paa Behoerne til ordinaire Udgifter. Naar en saadan Bestemmelse kom ind i Vedtægten, saa vilde det efter min Formening være et stort Fremskridt. Hvad angaaer den nye Institution, som dannes for hele Amtet, det overordnede Amtsråd, da troer jeg, at hvad der væsentlig kan være at befrygte med Hensyn til dets Virkning paa Kjøbstæderne, vistnok mindrer, at Medlemmerne fra Landet skulde tage nogen Beslutning, der ligefrem maatte siges at være til Skade for Kjøbstæderne; det er ikke min Mening, at Forskjellen mellem Kjøbstad og Land er en saadan, at deres Interesser ere ligefrem modstridende. Paa den anden Side troer jeg, det neppe kan nægtes, at der let i et saadant Amtsråd kan gjøre sig en Stemmning gjældende, som kan virke hæmmende paa den Udvikling, Kjøbstæderne kunne ansee fornøden for sig, ved at give sig større tidsvarende Institutioner. Jeg troer, at det i Almindelighed maa siges, at Landboerne ere noget langsommere til at gjøre vidtgaende Fremskridt og til at gribe nye Ideer, og som en Følge deraf troer jeg ogsaa, at det kan være naturligt, at et saadant Amtsråd, naar en Kjøbstad meente at maatte indlade sig paa en eller anden vidtgaende Reform, kunde virke modstræbende, kunde slutte sig til den Side, der altid findes i en Kjøbstad, som holder meget stærkt fast ved det Gamle. Det er egentlig denne Frygt, jeg har, at Amtsrådet nemlig skulde virke hæmmende paa Kjøbstæderne, men dette vil kunne afhjælpes noget ved den Maade, hvorpaa Amtsrådet kommer til at forhandle, og i saa Henseende lægger jeg megen Vægt paa, at idetmindste nogle Grundtræk af den Vedtægt, der bliver at affatte